

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 192/22

Luxembourg, 30. november 2022

Sodba Splošnega sodišča v zadevi T-101/18 | Avstrija/Komisija

Gradnja novih jedrskih reaktorjev: Splošno sodišče je zavrnilo tožbo Avstrije, s katero je ta izpodbijala madžarsko pomoč za naložbe, ki jo je odobrila Komisija

Evropska komisija je s sklepom z dne 6. marca 2017¹ (v nadaljevanju: izpodbijani sklep) odobrila pomoč za naložbe, ki jo je Madžarska priglasila v korist državnega podjetja MVM Paks II Nuclear Power Plant Development Private Company Limited by Shares (v nadaljevanju: družba Paks II) v zvezi z upravljanjem dveh jedrskih reaktorjev v gradnji na območju jedrske elektrarne Paks, ki morata postopoma nadomestiti štiri jedrske reaktorje, ki na tem mestu že delujejo.

Ta pomoč za naložbe (v nadaljevanju: zadevna pomoč), ki v bistvu pomeni brezplačno dajanje na voljo novih jedrskih reaktorjev za njuno upravljanje družbi Paks II, je večinoma financirana s posojilom v obliki obnovljive kreditne linije v višini 10 milijard EUR, ki jo je Ruska federacija odobrila Madžarski v okviru medvladnega sporazuma o sodelovanju na področju miroljubne uporabe jedrske energije. V skladu s tem sporazumom je bila gradnja novih reaktivnih motorjev zaupana neposredno družbi Nizhny Novgorod Engineering Company Atomenergoproekt (v nadaljevanju: JSC NIAEP).

Komisija je v izpodbijanem sklepu zadevno pomoč v skladu s členom 107(3)(c) PDEU razglasila za združljivo z notranjim trgom pod nekaterimi pogoji. V skladu s to določbo se pomoči za pospeševanje razvoja nekaterih gospodarskih dejavnosti ali nekaterih gospodarskih območij, če ne spreminjajo trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi, lahko štejejo za združljive z notranjim trgom.

Avstrija je vložila tožbo za razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa.

Presoja Splošnega sodišča

Na prvem mestu, Splošno sodišče je zavrnilo tožbeni razlog, ki se je nanašal na nezakonnost izpodbijanega sklepa v delu, v katerem je Komisija zadevno pomoč za združljivo z notranjim trgom razglasila kljub temu, da naj bi neposredna dodelitev naročila za gradnjo novih jedrskih reaktorjev družbi JSC NIAEP pomenila kršitev pravil Unije, ki urejajo javno naročanje.

Avstrija je v zvezi s tem med drugim trdila, da je oddaja naročila za gradnjo novih reaktorjev oblika, ki je neločljivo povezana z zadevno pomočjo, zato jo mora Komisija preučiti tudi glede na pravila Unije s področja javnega naročanja. Po njenem mnenju naj bi poleg tega iz sodbe Avstrija/Komisija² izhajalo, da bi morala Komisija zadevno

¹ Sklep Komisije (EU) 2017/2112 z dne 6. marca 2017 o [...] državni pomoči SA.38454 – 2015/C (ex 2015/N), ki jo Madžarska namerava izvesti za podporo razvoju dveh novih jedrskih reaktorjev v jedrski elektrarni Paks II (UL 2017, L 317, str. 45).

² Sodba z dne 16. maja 2020, Avstrija/Komisija (C-594/18, glej tudi sporočilo za medije št. 112/20).

pomoč preučiti glede na določbe prava Unije o javnem naročanju, ne glede na to, ali je oddaja naročila gradnje oblika, ki je neločljivo povezana s to pomočjo.

Najprej, Splošno sodišče je zavrnilo trditve Avstrije, ki so temeljile na sodbi Avstrija/Komisija. Čeprav iz navedene sodbe izhaja, da mora biti gospodarska dejavnost, ki se spodbuja s pomočjo, združljiva s pravom Unije, se Avstrija v obravnavanem primeru ni sklicevala na nobeno kršitev prava Unije v zvezi s podpirano dejavnostjo, v obravnavanem primeru proizvodnjo jedrske energije. Poleg tega iz te sodbe ne izhaja, da bi Sodišče razširilo obseg nadzora, ki ga mora Komisija opraviti v okviru postopka, katerega namen je preveritev združljivosti državne pomoči z notranjim trgov, in tako opustilo svojo sodno prakso, v skladu s katero je treba razlikovati med oblikami, ki pomenijo neločljivo povezavo s predmetom pomoči, in oblikami, ki te povezave nimajo.

Poleg tega bi bilo priznanje – v okviru postopka preverjanja združljivosti državne pomoči z notranjim trgov – obveznosti, ki Komisiji nalaga sprejetje dokončnega stališča glede obstoja ali neobstoja kršitve določb prava Unije, ki niso določbe o državnih pomočeh, ne glede na povezavo med obliko pomoči in predmetom te pomoči, v nasprotju, prvič, s procesnimi pravili in jamstvi, značilnimi za postopke, posebej določene za nadzor nad uporabo teh določb, ter drugič, z načelom avtonomnosti upravnih postopkov in pravnih sredstev.

Glede na ta pojasnila je Splošno sodišče, dalje, menilo, da odločba o dodelitvi naročila za gradnjo dveh novih reaktorjev, ki je bila v verigi višje od zadevnega ukrepa pomoči, ni neločljiva oblika predmeta te pomoči. Izvedba postopka javnega naročanja in morebitna zgraditev reaktorjev s strani drugega podjetja ne bi spremenili niti predmeta pomoči, in sicer brezplačnega dajanja na voljo dveh novih reaktorjev za njuno upravljanje, niti upravičenca do pomoči, ki je družba Paks II. Poleg tega, tudi če bi postopek javnega razpisa vplival na znesek pomoči, česar Avstrija ni dokazala, taka okoliščina sama po sebi nikakor ne bi vplivala na prednost, ki jo navedena pomoč pomeni za njenega upravičenca, in sicer brezplačno dajanje na voljo dveh novih reaktorjev za njuno upravljanje.

Nazadnje, Splošno sodišče je poudarilo, da je Komisija v nasprotju s trditvami Avstrije v izpodbijanem sklepu utemeljeno napotila na svojo presojo, opravljeno v okviru predhodnega postopka zaradi neizpolnitve obveznosti, v katerem je ugotovila, da se z neposredno oddajo naročila za gradnjo dveh novih reaktorjev družbi JSC NIAEP ne krši pravo Unije na področju oddaje javnih naročil. Načelo pravne varnosti namreč izključuje možnost, da Komisija ob neobstoju novih informacij glede na trenutek, v katerem je sklenila končati postopek zaradi neizpolnitve obveznosti, v okviru postopka državne pomoči ponovno preuči oddajo naročila gradnje.

Na drugem mestu, Splošno sodišče je zavrnilo tožbene razloge, ki so se nanašali na obstoj nesorazmernega izkrivljanja konkurence in neenakega obravnavanja, ki naj bi vodilo do izrinjenja proizvajalcev energije iz obnovljivih virov z liberaliziranega notranjega trga z električno energijo. V zvezi s tem je spomnilo, da lahko države članice prosto določajo sestavo svoje mešanice virov energije in da Komisija ne more zahtevati, da se financiranje države nameni alternativnim virom energije.

Na tretjem mestu, Splošno sodišče je po zavrnitvi tožbenega razloga, ki se je nanašal na okrepitev ali nastanek prevladujočega položaja na trgu, zavrnilo tudi tožbeni razlog, ki se je nanašal na likvidnostno tveganje madžarskega veleprodajnega trga z električno energijo.

OBVESTILO: Namen ničnostne tožbe je razveljavitev ali razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Države članice, evropske institucije in posamezniki lahko pod nekaterimi pogoji pri Sodišču ali Splošnem sodišču vložijo ničnostno tožbo. Če je ta utemeljena, se akt razveljavi ali razglasi za ničen. Zadevna institucija mora zapolniti morebitno pravno praznino, ki nastane z razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti akta.

OBVESTILO: Zoper odločbo Splošnega sodišča je mogoče v dveh mesecih in desetih dneh od njene vročitve pri

Sodišču vložiti pritožbo, omejeno na pravna vprašanja.

Neuradni dokument za medije, ki Splošnega sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

